

ZARZĄD WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO
CZŁONEK ZARZĄDU
ul. Jagiellońska 26, 03-719 Warszawa

PŚ-IV.0003.1.2014.MP

Warszawa, dnia 04.08. 2014 roku

Nr kanc 928 237

Pan
Grzegorz Pietruczuk
Radny Województwa Mazowieckiego

W odpowiedzi na interpelację z dnia 10 lipca 2014 roku, w sprawie treści „Sprawozdania z kontroli regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych wpisanych w Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami dla Mazowsza na lata 2012-2017 z uwzględnieniem 2018-2023”, opracowanego przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie oraz podjętych przez Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego w Warszawie działań, poniżej przedstawiam stanowisko w tej sprawie wraz z odpowiedziami na pytania pana Radnego.

Realizując przepisy ustawy z dnia 21 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. z 2010 r. Nr 185, poz. 1243, z późn. zm.) w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 1 lipca 2011 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 152, poz. 897, z późn. zm.), Sejmik Województwa Mazowieckiego podjął w dniu 22 października 2012 r. uchwałę Nr 211/12 w sprawie uchwalenia Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla Mazowsza na lata 2012-2017 z uwzględnieniem lat 2018-2023 (WPGO 2012-2023) oraz uchwałę Nr 212/12 w sprawie wykonania Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla Mazowsza na lata 2012-2017 z uwzględnieniem lat 2018-2023.

Przepis art. 14 ust. 6 pkt 5 ustawy z dnia 21 kwietnia 2001 r. o odpadach, w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 1 lipca 2011 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 152, poz. 897, z późn. zm.), nałożył na zarząd województwa, jako organ odpowiedzialny za opracowanie projektu wojewódzkiego planu, obowiązek „określenia kryteriów rozmieszczenia obiektów przeznaczonych do gospodarowania odpadami oraz mocy przerobowych przyszłych instalacji do przetwarzania odpadów”.

Art. 14 ust. 8 pkt 2 ustawy z dnia 21 kwietnia 2001 r. o odpadach stanowił, iż „Wojewódzkie plany gospodarki odpadami zawierają także: 2) wykaz regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych w poszczególnych regionach gospodarki odpadami komunalnymi oraz instalacji przewidzianych do zastępczej obsługi tych regionów, do czasu uruchomienia regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych, w przypadku gdy znajdująca się w nich instalacja uległa awarii lub nie może przyjmować odpadów z innych przyczyn. Natomiast art. 3 ust. 3 pkt 15c lit. a ustawy o odpadach definiował, co ustawodawca rozumie pod pojęciem regionalnej instalacji przetwarzania odpadów komunalnych, tj.: „3.15c) regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych - rozumie się przez to zakład zagospodarowania odpadów o mocy przerobowej wystarczającej do przyjmowania i przetwarzania odpadów z obszaru zamieszkałego przez co najmniej 120 000 mieszkańców, spełniający wymagania najlepszej dostępnej techniki lub technologii, o której mowa w art. 143 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska oraz zapewniający termiczne przekształcanie odpadów lub:

- a) mechaniczno-biologiczne przetwarzanie zmieszanych odpadów komunalnych i wydzielenie ze zmieszanych odpadów komunalnych frakcji nadających się w całości lub w części do odzysku,

- b) przetwarzanie selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów oraz wytwarzanie z nich produktu o właściwościach nawozowych lub środków wspomagających uprawę roślin, spełniającego wymagania określone w przepisach odrębnych,
- c) składowanie odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych o pojemności pozwalającej na przyjmowanie przez okres nie krótszy niż 15 lat odpadów w ilości nie mniejszej niż powstająca w instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych.

W związku z powyższym, w obowiązującym *Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami dla Mazowsza na lata 2012-2017 z uwzględnieniem lat 2018-2023* zawarte są kryteria dotyczące mocy przerobowych regionalnych instalacji przetwarzania odpadów komunalnych dla każdego z 5 regionów gospodarki odpadami. Powyższe kryteria zostały zamieszczone odpowiednio, w tabelach: tabela Nr 50 – region ciechanowski, tabela Nr 57 – region płocki, tabela Nr 64 – region warszawski, tabela Nr 72 – region ostrołęcko-siedlecki oraz tabela Nr 79 – region radomski. Projekt WPGO 2012-2023 został przygotowany przed wydaniem rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 11 września 2012 r. w sprawie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1052). Nie było więc możliwość weryfikacji instalacji pod tym kątem, na etapie tworzenia dokumentu.

Z posiadanej dokumentacji (w tym m. in. ostatecznych decyzji administracyjnych w zakresie zagospodarowania odpadów, środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia i warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu) wynikało, że w chwili uchwalania planu 15 instalacji zlokalizowanych na terenie Województwa Mazowieckiego spaniało kryteria umożliwiające funkcjonowanie jako RIPOK. Na podstawie art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 1 lipca 2011 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 152, poz. 897 oraz z 2011 r. Nr 171, poz. 1016 i Nr 224, poz. 1337) zostały one również wskazane w załącznikach do uchwały Nr 212/12 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 22 października 2012 r. w sprawie wykonania *Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla Mazowsza na lata 2012-2017 z uwzględnieniem lat 2018-2023*.

Należy w tym miejscu podkreślić, że art. 35 ust 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. (Dz. U. z 2013 r. poz. 21, 888 i 1238) jest transpozycją przepisów art. 3 ust. 3 pkt 15c lit. a ustawy z dnia 21 kwietnia 2001 r. o odpadach do aktualnie obowiązującego prawodawstwa i zawiera definicję regionalnej instalacji przetwarzania odpadów komunalnych (tzw. RIPOK).

Prawidłowość stosowania w/w przepisów została potwierdzona m. in. prawomocnymi orzeczeniami Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie wydanymi w ramach postępowań związanych z rozpatrywaniem skarg na uchwały Sejmiku Województwa Mazowieckiego skierowanych przez Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych w Ciechanowie Sp. z o. o., Stowarzyszenie Osiedla Leśna oraz Stowarzyszenie „Czysta Natura”. Wszystkie trzy skargi dotyczyły uchwały Nr 211/12 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 22 października 2012 r. w sprawie uchwalenia *Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla Mazowsza na lata 2012-2017 z uwzględnieniem lat 2018-2023 (WPGO 2012-2023)* oraz uchwały Nr 212/12 z dnia 22 października 2012 r. w sprawie wykonania *Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla Mazowsza na lata 2012-2017 z uwzględnieniem lat 2018-2023* wraz z późniejszymi zmianami.

W każdym z trzech powyższych przypadków rozstrzygnięcie WSA w Warszawie były korzystne dla Samorządu Województwa Mazowieckiego, co stanowi potwierdzenie prawidłowo przeprowadzonego procesu opracowywania i uchwalania *Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla Mazowsza na lata 2012-2017 z uwzględnieniem lat 2018-2023*, z pełnym poszanowaniem obowiązków wynikających z procedury opiniowania i konsultacji społecznych treści projektu w/w dokumentu. Dowodzi to również prawidłowości analizy merytorycznej przygotowanej przez Departament Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego

w Warszawie, która była jedną z podstaw przy określaniu przez Sejmik Województwa Mazowieckiego statusu poszczególnych instalacji przetwarzania odpadów komunalnych. Ponadto, orzecznictwo WSA w Warszawie, w przedmiotowych sprawach, jednoznacznie wskazuje, że Zarząd Województwa Mazowieckiego wywiązał się ze swoich ustawowych obowiązków, poprzez opracowanie kryteriów i przyznanie poszczególnym instalacjom statusu RIPOK.

Odpowiadając na pytania zawarte w w/w interpelacji informuję, że raport Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie, pn.: „Sprawozdania z kontroli regionalnych instalacji przetwarzania odpadów komunalnych wpisanych w Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami dla Mazowsza na lata 2012-2017 z uwzględnieniem lat 2018-2023” wpłynął do Departamentu Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie w dniu 17 grudnia 2013 r. Jednocześnie na przełomie listopada i grudnia 2013 r. Delegatury Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie przesłały bezpośrednie wystąpienia do Departamentu Środowiska zawierające informacje i konkluzje dotyczące kontroli poszczególnych regionalnych instalacji przetwarzania odpadów komunalnych na Mazowszu.

Mając na względzie troskę o pełne wyjaśnienie problematycznych kwestii oraz brak szczegółowej informacji z przeprowadzonych kontroli, pismem znak PŚ-IV.7011.144.2013.MP z dnia 3 stycznia 2014 r. Departament Środowiska zwrócił się do Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Warszawie, z prośbą o przekazanie kopii dokumentów, w tym protokołów i zarządzeń pokontrolnych z kontroli przeprowadzonych w instalacjach o statusie RIPOK w 2013 r., na podstawie których zostało przygotowane w/w sprawozdanie. W przedmiotowym piśmie zwrócono uwagę, że do Departamentu Środowiska została przesłana tylko część protokołów z kontroli instalacji regionalnych, co uniemożliwia przeprowadzenie pełnej analizy merytorycznej w zakresie prawidłowości funkcjonowania zakładów o statusie RIPOK. W związku z powyższym wystąpieniem Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie przesłał brakujące dokumenty w drugiej połowie stycznia 2014 r.

Po wstępnej analizie dokumentacji, zwłaszcza w zakresie porównania konkluzji zawartych w poszczególnych wystąpieniach Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie oraz stwierdzonych naruszeń i nieprawidłowości w protokołach kontrolnych, Dyrektor Departamentu Środowiska podjął decyzję o zorganizowaniu cyklu spotkań z zarządzającymi poszczególnymi instalacjami w stosunku do funkcjonowania których WIOŚ zgłosił najwięcej nieprawidłowości. Podkreślenia wymaga fakt, że naruszenia i nieprawidłowości stwierdzone w protokołach i zarządzeniach pokontrolnych instalacji RIPOK MBP przygotowanych przez WIOŚ, nie pokrywały się z konkluzjami wystąpień przekazywanych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie do Departamentu Środowiska. Jako, że treść wspomnianych wystąpień nie była przekazywana zarządzającym instalacjami RIPOK, Departament Środowiska zdecydował, że podczas przedmiotowych spotkań będą oni mieli również okazję do odniesienia się do zawartych tam stwierdzeń.

Na przełomie lutego i marca 2014 r. Departament Środowiska wystosował pisma do Miejskiego Przedsiębiorstwa Oczyszczania Sp. z o. o. w Warszawie, MPK Sp. z o. o. w Ostrołęce, Remondis Sp. z o. o. w Warszawie, PU HETMAN Sp. z o. o. w Warszawie, P.P.H.U. LEKARO Jolanta Zagórska w Wiązownie, Ziemia Polska Sp. z o. o. w Ożarowie Mazowiecki, Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Sp. z o. o. w Siedlcach oraz firmy BYŚ Wojciech Byśkiniewicz w Warszawie, zapraszające na spotkania. Przedmiotowe spotkania zostały zorganizowane w celu analizy merytorycznej oraz weryfikacji informacji przekazanych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie.

Ww. spotkania odbywały się w dniach od 29 stycznia do 25 lutego 2014 r. Jedno spotkanie nie doszło do skutku, gdyż zarządzający firmą BYŚ Wojciech Byśkiniewicz, kilkakrotnie przekładał jego termin, za każdym razem argumentując ten fakt koniecznością osobistego uczestniczenia w rozprawach w Krajowej Izbie Odwoławczej dotyczących przetargu na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych w M. st. Warszawa.

Biorąc pod uwagę fakt, że Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie nie wskazał instalacji firmy BYŚ Wojciech Byśkiniewicz jako niespełniającej kryteriów RIPOK, Departament Środowiska analizował funkcjonowanie zakładu wyłącznie na podstawie posiadanej dokumentacji.

Po przeprowadzeniu cyklu spotkań z zarządzającymi instalacjami RIPOK sporządzono protokoły, w których skontrolowani mogli się odnieść do stawianych im zarzutów. Wstępne wersje protokołów zostały przesłane zarządzającym w celu weryfikacji prawidłowości przekazanych przez nich podczas spotkania wyjaśnień. Następnie po opracowaniu ostatecznej treści oraz podpisaniu ich przez uczestniczących w spotkaniach pracowników Departamentu Środowiska, zostały przesłane zarządzającym w celu podpisania i odesłania. Do chwili obecnej jeszcze nie wszystkie podpisane protokoły zostały odesłane do Departamentu Środowiska.

Konkluzje z przedmiotowych spotkań wraz z powyższą dokumentacją zostaną przedstawione Zarządowi Województwa Mazowieckiego, w ramach procedury weryfikacji prawidłowości funkcjonowania regionalnych instalacji przetwarzania odpadów komunalnych wskazanych w załączniku Nr 2 do uchwały Sejmiku Województwa Mazowieckiego w sprawie wykonania Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla Mazowsza na lata 2012-2017 z uwzględnieniem lat 2018-2023. Ponadto, w drugiej połowie 2014 r. Departament Środowiska planuje cykl kontroli Regionalnych Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych na Mazowszu zgodnie z art. 9w ust 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w myśl którego „Marszałek województwa sprawuje kontrolę nad prowadzącym regionalną instalację do przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK) w zakresie przyjmowania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania”. Jednak zakres kompetencji zgodnie z którymi marszałek województwa kontroluje instalacje RIPOK jedynie pod względem przepływu ustawowo wskazanych strumieni odpadów, nie dają wystarczających podstaw do podejmowania decyzji w zakresie pozbawiania konkretnych zakładów statusu instalacji RIPOK.

W związku z powyższym kompleksowa informacja, zarówno z kontroli przeprowadzonej przez służby Marszałka Województwa Mazowieckiego, jak również Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie, będzie stanowiła podstawę dla Zarządu Województwa Mazowieckiego, do podjęcia dalszych decyzji związanych z funkcjonowaniem w systemie zagospodarowania odpadów komunalnych na Mazowszu poszczególnych instalacji RIPOK.

Reasumując należy podkreślić, że dwa główne zarzuty stawiane instalacjom RIPOK MBP przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie dotyczyły niedostosowania instalacji do zapisów rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 11 września 2012 r. w sprawie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1052) oraz niewystarczających mocy przerobowych części biologicznej instalacji umożliwiającej funkcjonowanie jako zakład RIPOK MBP.

Przypomnieć w tym miejscu należy, że w/w rozporządzenie weszło w życie 9 października 2012 r. i w § 8 jednoznacznie wskazuje, że „Instalację istniejącą lub instalację, dla której przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia wydano decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach lub decyzję o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, lub której budowa lub eksploatacja rozpoczęła się przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, należy dostosować do wymagań określonych w rozporządzeniu w terminie nie dłuższym niż 36 miesięcy od dnia wejścia w życie rozporządzenia.” W chwili obecnej 11 z 12-stu zlokalizowanych na terenie województwa mazowieckiego instalacji RIPOK MBP, przysługuje 36-miesięczny okres dostosowania do spełniania jego kryteriów. Instalacje powinny zostać dostosowane do przepisów w/w rozporządzenia do dnia 8 października 2015 r.

Odnosząc się do podnoszonych przez WIOŚ kwestii niewystarczających mocy przerobowych części biologicznej należy podkreślić, że moce przerobowe instalacji RIPOK MBP zostały usankcjonowane ostatecznymi decyzjami administracyjnymi w zakresie zagospodarowania odpadów uprawnionych organów, tj. starostów lub prezydentów miast. Wydawane były one w oparciu o ostateczne decyzje, wójtów lub prezydentów miast,

o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia lub ustalających warunki zabudowy i zagospodarowania terenu. To właśnie głównie w oparciu o tego typu dokumenty dokonywano analizy zasadności funkcjonowania poszczególnych instalacji, w ramach procedury opracowywania i uchwalania WPGO 2012-2023. Nie było rolą Samorządu Województwa Mazowieckiego kwestionowanie ostatecznych rozstrzygnięć administracyjnych uprawnionych organów. Natomiast zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r., poz. 21 z późn. zm.) jedenaście wspomnianych powyżej instalacji RIPOK MBP będzie musiało dostosować decyzje administracyjne w zakresie zagospodarowania odpadów do nowych przepisów do dnia 23 stycznia 2015 r. Decyzje wydane na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach przestaną, 22 stycznia 2015 r., obowiązywać z mocy prawa. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach wskazuje marszałka województwa jako organ właściwy do wydawania decyzji na przetwarzanie odpadów dla regionalnych instalacji przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK).

Ponadto, zarządzający instalacjami, stosujący technologię kompostowania w tunelach foliowych lub na pryzmach przykrytych membraną Gore, wyjaśniali, że moce przerobowe części biologicznej są dostosowywane na bieżąco do wielkości strumienia zmieszanych odpadów komunalnych trafiającego na instalację. Jest to bezpośrednio związane z masą frakcji podsitowej wytwarzanej na części mechanicznej instalacji, która następnie poddawana jest biologicznej stabilizacji.

W związku z powyższym informuję, że Samorząd Województwa Mazowieckiego dochowa należytej staranności, opierając się m. in. na raporcie Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie, pn.: „Sprawozdania z kontroli regionalnych instalacji...”, jak również materiałach z własnych spotkań i kontroli, a także faktach stwierdzonych podczas postępowań administracyjnych, dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania systemu zagospodarowania odpadów komunalnych na Mazowszu. Intencją Zarządu Województwa Mazowieckiego jest, aby w ramach tego systemu funkcjonowały tylko instalacje regionalne, które spełniają wszystkie obowiązujące przepisy ochrony środowiska.

WZ
Członek Zarządu
Elżbieta

Sprawę prowadzi
Marek Pszonka
tel 59-79-461